

**SEMINARSKI RAD
IZ PREDMETA
INFORMATIČKA EKONOMIJA**

**NAZIV SEMINARSKOG RADA
“E-OBRAZOVANJE”**

**Student
Elma Mulić
Broj indeksa:202/15**

Podgorica 4.6.2016.

Sadržaj:

Uvod.....	3
Pojam e-obrazovanje.....	4
Prednosti i nedostaci e-obrazovanja.....	4
Alati za e-učenje.....	5
WebCT.....	6
Razvoj webCT-a.....	7
Održavanje online nastave.....	9
Glavni izazovi online nastave koje su si nastavnici postavili.....	10
Samostalno učenje.....	10
Zaključak.....	12
Literatura.....	13

UVOD

Pod obrazovanjem se danas podrazumjeva nastava za učenike u za to posebno izgrađenim školskim prostorijama. Obrazovanje se vijekovima razvijalo i danas se zasniva na tome što više puta zajedno sa svojim kolegama dolazimo u obrazovne ustanove gdje nam profesori drže predavanja. . Pored interaktivnog rad studenti takođe dosta vremena provode učeći samostalno kod kuće a to je svakako sastavni dio obrazovanja.

Postoje različiti sistemi sprovođenja obrazovanja a to sve zavisi od same države i njenog interesovanja za obrazovanje.

U našoj državi tj. kod nas se obrazovanje zasniva na interakciji studenata i profesora kao i stalnom susretu studenata u posebnim prostorijama predviđenih za obrazovanje.

Međutim danas se u mnogim zemljama svijeta ukida ta interakcija lice u lice i susreti studenata su znatno reducirani. Primjer ovakvog obrazovanja je Britanski Otvoreni univerzitet, koji je osnovan 1971 godine i on je prvi koristio televiziju u obrazovanju, tako da nije bilo više interaktivnog predavanja za studente. Ovaj način obrazovanja svakako ima svoje prednosti jer se ne gubi vrijeme tako da poslovni ljudi mogu ujedno i studirati. Kasnije veliki značaj zauzima internet koji je danas neizbježno sredstvo u obrazovanju. Međutim i i takav pristup ima one koji ga kritikuju. Mnogi smatraju da ne postoji zamjena za učenje lice u lice u jednom istinski interaktivnom okruženju.

Pojam e-obrazovanje

Najjednostavnije rečeno e-learning(e-obrazovanje) je učenje uz pomoć računara i, vrlo često, Interneta. Jedan od rezultata globalizacije i tehnološkog napretka jeste i stvaranje globalnog tržišta visokog obrazovanja. Kroz učenje uz pomoć Interneta i osnivanje „elektronskih univerziteta“ obrazovanje i sticanje diploma sve je dostupnije svim ljudima. Svjedočanstva, diplome i uvjerenja mogu se sada dobiti i van fizičkog okruženja učionice i tradicionalnih obrazovnih institucija. Više nego ikada znanje i učenje su svima dostupni. Koristeći mrežne aplikacije univerzitet je podigao koncept učenja na daljinu na nove nivoe interaktivnosti. Učenje na daljinu nije nova pojava već zapravo vrlo raširena i izuzetno popularna pojava. Ali u svom tradicionalnom obliku- kad studenti samostalno završavaju postavljenje zadatke i šalju ih poštom nastavnicima na ocjenjivanje- učenje na daljinu zahtjeva visoke stope odgovornosti i samomotivacije da bi dalo dobre rezultate. Kad se suoče sa nekim problemima studenti nemaju kome da se obrate za pomoć. U takvim situacijama veliki broj studenata se razočara i napušta studije.

Učenje na daljinu putem Interneta zaobilaze neke od ovih osnovnih problema. Studenti uče u malim grupama od po deset do petnaest učenika i neprekidno među sobom razmjenjuju ideje. Predmetni nastavnici mogu da ponude svoju pomoć i odgovaraju na pitanja putem elektronske pošte, na taj način umanjujući osjećaj izolovanosti kod studenta. Čak i tradicionalni univerziteti preduzimaju korake da postanu elektronski. Velik broj obrazovnih institucija međusobno dijele online svoje akademske resurse, mogućnosti za istraživanje, nastavno osoblje i studente, te univerziteti širom svijeta priznaju velike prednosti udruživanja sa drugim institucijama. Kroz online partnerstvo, oni mogu udružiti svoja stručna znanja i učiniti ih dostupnim studentima i istraživačima. Studente iz Londona npr. Imaj online pristup bibliotekama u San Francisku.

Prednosti i nedostaci e-obrazovanja

Obrazovanje na internetu postalo je popularno zahvaljujući brzom razvoju informacijskih tehnologija;

Nagli porast učenja putem Interneta se razvija zbog prednosti koje pruža:

- omogućuje izbor mjesta, vremena i trajanja učenja,
- pristup udaljenim korisnicima kojima je preskupo putovati ,
- velikim sustavom olakšava obuku velikog broja zaposlenika u kratkom vremenskom roku

PREDNOSTI INTERNET OBRAZOVANJA:

Različiti mediji za prezentiranje sadržaja za učenje;

Dostupnost sadržaja online;

Interakcija: student-nastavnik, student-student, student- sadržaj;

Fleksibilnost-neovisnost o vremenu i prostoru;
Prilagođenost studentima;

NEDOSTATCI INTERNET OBRAZOVANJA:

Izoliranost pojedinca zbog nemogućnost kontakta uživo;
Potrebna jaka motiviranost studenata :oni studenti koji uče isključivo putem Interneta češće odustaju od kolegija, pokazali su statistički podaci;
Problemi vezani uz tehnologiju;

Alati za e-učenje

Šta su alati za e-učenje?

- Programi i podaci korišteni u treningu temeljenom na računalu
- Edukacijski softver: računalni softver dizajniran za edukaciju
- Skup medija, knjiga, ilustracija, vrpca i računalnih programa potrebnih za davanje instrukcijskog modula

Trenutno postoji nekoliko različitih definicija alata za e-obrazovanje (*eng. courseware tool*), nego još uvijek ne postoji jedinstvena definicija. Neke od definicija ponuđene na Internetu:

- izvođenje obrazovnog procesa uz pomoć informacijsko-komunikacijske tehnologije(**Izvor:** časopis Edupoint)
- Programi i podaci korišteni u treningu temeljenom na računalu(**Izvor:** The Free On-line Dictionary of Computing)
- Softver dizajniran za edukacijske namjene(**Izvor:** Ultralingua.Net)
- Skup medija, knjiga, ilustracija, vrpca i računarskih programa potrebnih za davanje instrukcijskog modula. Ime implicira da postoji softverska komponenta(**Izvor:** nepoznat)

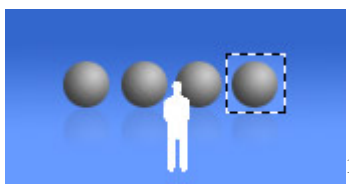
Ovo su samo neki od trenutno raspoloživih alata za e-learning na tržištu:

- Moodle
- WebCT
- Bazaar
- College
- eLearner
- FirstClass
- IntraLearn
- LotusLearningSpace
- LotusSameTime
- Tutor
- dotLRN
- Fledge
- Ilias

CARNet je nabavio licencu za korištenje jednog od vodećih e-alata WebCT koji je u upotrebi u CARNetu od jeseni 2000. CARNet je nabavio licencu WebCT softvera za neograničen broj tečajeva i ograničen broj korisnika (studenata i nastavnika).

CARNet u svrhu pružanja podrške održavanju nastave na daljinu osigurava:

- Licence za korištenje WebCT alata: dizajnerske licence koje predavaču omogućuju izradu i izvodičenje online nastava; studentske licence koje studentima omogućuju pristup materijalima, komunikaciju s predavačem I drugim studentima te praćenje vlastitog napretka; potrebnu edukaciju za korištenje WebCT alata; tehničku podršku putem online helpdeska.

Slika 1. Testirani alati

WebCT

WebCT je programski alat koji se koristi za održavanja nastave na daljinu (ukoliko su nastavnik i studenti prostorno udaljeni) ili kao dopuna klasičnim tečajevima i klasičnom

¹ Slika preuzeta sa (http://www.carnet.hr/img/themes/rc3-blue/logo_centra.jpg, 14.04.2008

načinu obrazovanja. Pri tome se koriste multimedijalne mogućnosti koje WebCT i internet tehnologije omogućuju.

WebCT je sastavljen od nekoliko zasebnih programskih alata. Pristup svim dijelovima ostvarujete odabirom odgovarajuće ponuđene mogućnosti.

Razvoj WebCT-a

WebCT (Web Course Tools) je razvijen na University of British Columbia 1995. godine. Razvili su ga zaposlenici računalnog dijela tog sveučilišta predvođeni [Murray W. Goldbergom](#). U svom početku WebCT je razvijen za potrebe sveučilišta kako bi se predavačima olakšalo postavljanje materijala na web. Ovakav sastav razvijen je nakon što se primjetilo da autori trebaju više vremena za postavljanje materijala nego što ga trebaju za samo predavanje i radu sa studentima.

Kako bi WebCT bio što bolji Murray W. Goldberg je pozvao druge predavače da isprobaju njegovo rješenje koje se nalazilo na sveučilišnom serveru. Takav pristup i razvoj je trajao dvije godine.

1997. godine, zajedno s predavačem Sasanom Salarijem, Murray stvara firmu WebCT, a 1999. se udružuju s firmom [Universal Learning Technology](#). Murray time postaje predsjednik firme WebCT/Canada. U 2000-oj godini. Firma pokreće web sjedište na adresi WebCT.com koji predstavlja podršku za korištenje WebCT-a, ali i edukaciju uopšteno.

Danas je WebCT dostupan na brojnim jezicima, a koristi se u brojnim institucijama u preko 80 zemalja.

Slika 2. webCT

- PROVJERA ZNANJA

² Slika preuzeta sa (<http://www.unizd.hr/Portals/23/slike/razno/webct.gif>, 14.04.2008

Provjera znanja vam omogućava polaganje online ispita. Vrijeme kada je moguće polagati provjeru znanja, način polaganja i broj mogućih izlazaka na pojedinu provjeru znanja će vam reći vaš predavač.

Vrijeme trajanja provjere znanja, mogućnost pregledavanja tačnih rezultata i prikaz postignutog uspjeha određuje predavač u postavkama provjere znanja.

Slika 3. Provjera znanja

- MAIL (e – Pošta)

WebCT sadrži alat za internu komunikaciju između predavača i studenata. Koristeći ovaj alat možete razmjenjivati sve poruke, ali i datoteke s drugim studentima.

Slika 4. Mail

- FORUM

Forum vam omogućava da svoja pitanja, sugestije i komentare objavljujete javno. Na ovaj način vaše pitanje vidi i može odgovoriti predavač, ali i drugi studenti.

Slika 5. Forum

- CHAT

Alat časkanja omogućava komunikaciju predavača i studenata kao i međusobnu komunikaciju studenata. Časkanje, osim razmjenjivanja tekstualnih poruka, omogućava i razmjenu grafičkih informacija..

Slika 6. Časkanje

- OCJENE

WebCT u sebi sadrži mogućnost pregledavanja postignutog uspjeha. Ova mogućnost prikazuje ocjene koje je WebCT dodijelio automatskom podjelom ocjena kao i ocjene koje je dodatno upisao vaš predavač.

Slika 7. Ocjene

Program omogućuje nastavniku promjene na kursu u bilo koje vrijeme. Promjene napravljene na kursu mogu i ne moraju odmah biti vidljive svim studentima. Pristup WebCT kursu je autoriziran. Svaki polaznik ili nastavnik imaju vlastito korisničko ime i lozinku za pristup WebCT-u.

Održavanje online nastave

Iako dizajniranje online nastave predstavlja izazov, upravo održavanje nastave navodi nastavnike da preispituju neke od temeljnih razlika u učionicama. Prilikom migracije u online okruženje nastavnici shvaćaju da se cijelom nizu pitanja — uključujući komunikaciju između nastavnika i učenika te komunikaciju između učenika, opsegu i prirodi razmišljanja, odgovornosti učenika i ocjenjivanju — mora pristupiti drukčije nego u nastavi u učionici. Održavanje online nastave potaknulo je nastavnike na razvijanje načina komuniciranja s učenicima koje nisu mogli vidjeti, zatna pronalaženje načina da saznaju ispunjavaju li potrebe učenika, te ocjenjivanje jesu li i što učenici naučili.

Slika 9. Videokonferencija

Glavni izazovi online nastave koje su si nastavnici postavili

U online okruženju nastavnici su se borili s pronalaženjem načina da dopru do učenika i ocijene ih, s obzirom da s njima nisu mogli svakodnevno komunicirati licem u lice.

Online nastavnici također su se morali suočiti s malo drugačijim problemom u smislu komunikacije između nastavnika i učenika: kako dati dovoljno izričite upute da ih učenici mogu slijediti. To je posebno bio problem nastavnicima čija je nastava u učionici imala interaktivni aspect.

U klasičnim učionicama nastavnici vide da su njihovi učenici zbunjeni po njihovim pitanjima ili izrazima lica, no u online nastavi to je nemoguće.

Mnogi nastavnici brinuli su o tome kako mogu procijeniti jesu li njihovi online učenici naučili ono što su nastavnici željeli da nauče.

Samostalno učenje

Da bi bili uspješni u online nastavi, učenici moraju biti samomotivirani, dobro organizirani i neovisni usvajatelji znanja; istodobno, pohađanje online nastave može pomoći učenicima da razviju ta svojstva. Povrh toga, učenici se ne mogu osloniti na svoj šarm ili roditeljsku intervenciju za pomoć u pregovaranju oko zakašnjelih zadataka ili lošeg rada. Te je nastavnike online nastava dovela do suptilne, ali vjerojatno dalekosežne, promjene u stavovima prema svojim učenicima iz klasičnih učionica, jer ih je online nastava navela da

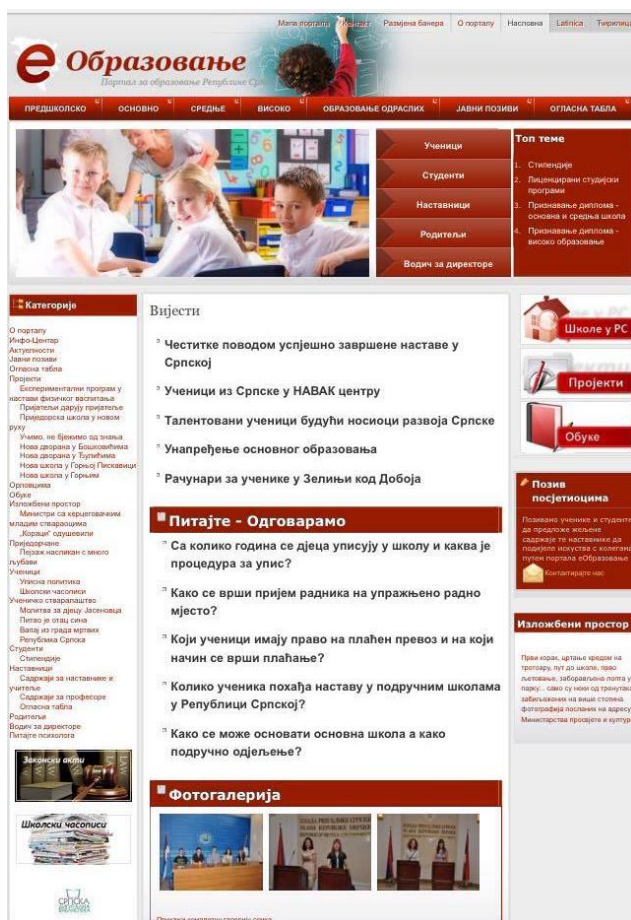
shvate da mogu zahtijevati više samostalnog rada. Ta je spoznaja u klasičnoj učionici bila popraćena prelaskom na pedagogiju više usmjerenu na učenika.

Slika 10.e-learning

Pri samom kraju,evo primjer kako izgleda portal za e-obrazovanje.

Slika11. Portal za e-obrazovanje

ZAKLJUČAK

Neprekidno povećavanje broja servera i njihovih korisnika pokazuje da [WWW](#) nije samo "prolazna moda" može se očekivati njegovo još intenzivnije korištenje.

Nove računalne platforme i povećanje propusnosti mreža omogućiti će bolje korištenje postojećih kao i razvoj novih programa.

Učenje preko interneta veoma je jednostavno i omogućuje svima, a posebno onima koji su udaljeniji lakše i jednostavnije učenje.

Literatura

1. Đozić, A.: Sociologija, OFF-SET, Tuzla, 2007.
2. <http://bs.wikipedia.org/wiki/Obrazovanje>
3. <http://www.bhdani.com/arhiva/270/t27011.shtml>
4. Kompletan prirucnik ECDL, autori Petar Jakovljevic, Milos dubroja, Borko Vujadinovic(knjiga, udzbenik)
5. [.http//znanje.org](http://znanje.org)
6. <http://www.epractice.eu>